

קובץ

האור לחיים

שנה
שביעית

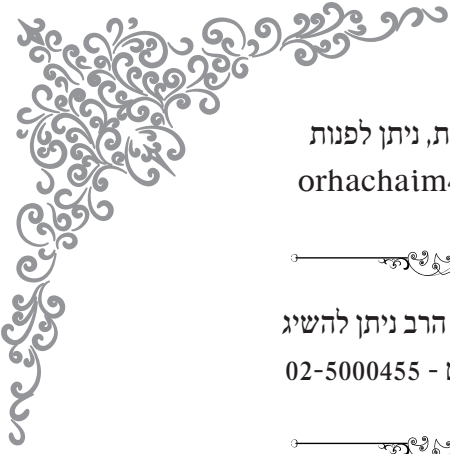
מאמרים ושיחות
מורן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת יתרו תשפ"ד

אמרי-השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	
18:26	17:50	* 16:58	י-ם
18:22	17:48	16:56	ת"א
18:22	17:48	16:56	חיפה
18:26	17:50	16:58	ב"ש

* לנוהגים 40 דק': 16:38

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',
יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com
או בטלפון: **02-5000455** **02-5380014**
052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת יתרו תשפ"ד

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אהריד" - חומש שמות

- 1 הכרת הטוב של ישראל
- פרשה למעשה:
- 7 "האחד" המיוחד
- 13 להידבק בחכמים
- 18 אור השכינה בתוך התורה
- 20 עבודה עצמית

הכרת הטוב של ישראל

עם ישראל בתוך גלי הים הסוער. שנים עשר שבילים נפתחו לפניכם, ניצבו כמו נד נזולים וקפאו תהומות - הקב"ה דאג שלא יצטרכו לרדת עד התהום ולעלות, אלא הקפיא את שכבת הים העליונה כקירות ביניהם, ואת השכבות התחתונות הקפיא תחתיהם. כך עברו ישראל מעליהם ללא מאמץ. בנוסף, צמחו להם שקדים, אגוזים, תמרים ותפוחים, שהרי סוף כל סוף הם יצאו ממצרים עם ילדים קטנים, וכשהילדים היו מבקשים: "אמא, אני רוצה לאכל משהו", היו אמותיהם קוטפות להם פירות ומאכילות אותם בהם. רבותינו מוסיפים, שנס קריעת הים

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ... אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה ה' לְפָרְעֹה וּלְמִצְרַיִם עַל אוֹדֹת יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מִצָּאתָם בְּדַרְךְךָ... וַיַּחֲדֵי יִתְרוֹ עַל כָּל הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִצִּילוּ מִיַּד מִצְרַיִם (שמות יח, א-ט).

"מה היה שכרה

של מידת הכרת

הטוב שהיתה

ביוסף ובישראל?"

יתרו מבקש להצטרף לעם ישראל ובא אליהם. הוא אינו ממתין עד שישבו במנוחה בארץ זבת חלב ודבש, אלא ממחר להגיע אל המדבר.

מה גרם לו לעשות זאת?

רש"י מפרש, שיתרו שמע שני דברים: קריעת ים סוף ומלחמת עמלק. קריעת ים סוף היתה נס ופלא - הקב"ה קרע את הים והעביר את

נפלה אימה ופחד מקריעת ים סוף.
 נס קריעת ים סוף היה אחד משני
 הדברים שעיצבו את האומה היהודית,
 שהפכו אותנו לעם ה', ושאיחדו
 אותנו עם בורא עולם בקשר בל ינתק.
 האירוע השני שעשה זאת, היה מעמד
 הר סיני. בשניהם זכו ישראל להתגלות
 אלוקית, שלא חזרה על עצמה!

בקריעת ים סוף זכו ישראל לראות את
 הקב"ה בכבודו ובעצמו מגיע להציל
 את ישראל, כמו שאמרו רבותינו
 (מכילתא בשלח): "ראתה שפחה על
 הים מה שלא ראה יחזקאל וכל שאר
 הנביאים" - הם לא ראו רק את קריעת
 הים, אלא גם את הקב"ה שמגיע
 להצילם מיד מצרים!

כל אחד מישראל קיבל את המתנה
 שכל יהודי היה רוצה לקבל - לראות
 את הקב"ה! אומנם הקב"ה אמר: "כי

לא נעשה רק לעיני ישראל, אלא לעיני
 העולם כולו, כי לא רק ים סוף לבדו
 נבקע לשנים, אלא, "ויבקעו המים" -
 כל מימות שבעולם נבקעו.

עומד אדם ומכבס את בגדיו בנהר,
 ולפתע נבקע הנהר לפניו לשנים...
 מחזיק אדם בכוס מים ומתכוון
 לשתות, וראה זה פלא, המים נבקעים
 לשנים - חלקם בצד זה וחלקם בצדה
 השני של הכוס.

אנשים נדהמו והחלו לשאול איש את
 רעהו לפשר התופעה המשוונה, וכך
 התפרסם בעולם כולו הנס שאירע
 לעם ישראל. לא היתה אז תקשורת,
 לא היה רדיו וגם לא אייפונים, אבל
 לקב"ה יש דרך להגיע לכל אחד ואחד
 במקום שבו היה... מיד "שָׁמְעוּ עַמִּים
 יְרֵגָזוּן... אֶזְנֵי נְבִיאֵי אֲדוֹם... נְמַגּוּ
 פִל יִשְׁבִי כְנָעַן" - על כל העולם כולו

להצלחת

נפתלי בן שרה

שהמצרים עשו להם ולהילחם נגדם,
ובכל זאת לא עשו זאת!

הרמח"ל כותב, שכאשר מקבל אדם
מזולתו טובה ורעה, את הרעה עליו
לשכוח, ואת הטובה עליו לזכור,
ולהמתין לזמן שבו יוכל להחזיר לו
טובה תחת טובה.

באופן מופלא כזה נהגו ישראל!

כך מדריכה אותנו התורה לנהוג. היא
מצוה אותנו: "לא תתעב מצרי פי גר
היית בארצו" (דברים כג, ח). לפיכך דור
שלישי של מצרי יכול להתגייר ולהפוך
יהודי. סוף כל סוף הוא שימש לך
כאכסניה. אף על פי שעשו המצרים
צרות צרורות לישראל - השליכו
ליאור את כל הבן הילוד, והעבידו את
ישראל בפרך - אין הם זוכרים להם
את כל זה, רק את טובתם, שהיו להם
אכסניה.

הכרת הטוב כזו היתה גם ביוסף
הצדיק לגבי אשת פוטיפר. כשתפשה
אשת פוטיפר את יוסף בבגדו, יכול
היה לקחת את הבגד מידה בכוח, אך

לא יראני האדם וחי" (שמות לג, כ). משום
כך כמובן שלא היתה זו ראייה גשמית,
אך מכל מקום ישראל ראו שהקב"ה
בא להילחם להם - "ה' ילחם לָכֶם".

כאן נשאלת שאלה גדולה - מדוע היו
זקוקים ישראל שהקב"ה ילחם להם?
מפני מה לא נלחמו במצרים בכוחות
עצמם?

הרי התורה מעידה: "וַחֲמֹשִׁים עָלוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" (שמות יג, יח) -
מדובר בשישים ריבוא אנשים מגיל
עשרים ומעלה. מדוע הם לא קמו
והתנפלו על המצרים?

אומר המדרש דבר פלא: בני ישראל
לא היו יכולים בשום אופן להילחם
במצרים, מפני שהרגישו שזוהי כפיות
טובה מצידם!... סוף כל סוף המצרים
הללו היו האכסניה שלהם במשך כמה
מאות שנים, אין הם מסוגלים להילחם
באכסניה שלהם!

הפלא ופלא!

הלא יכולים היו להתבונן בכל הרעות

מה פירוש הדבר? הלא ישראל נמצאו בסכנת נפשות! איך לא רצה להיקרע לפניהם?

הסיבה לכך היתה, משום שהקב"ה ציוה עליו לזרום תמיד, להיות מלא במים ולא להתייבש. ומאחר שזה היה הטבע שנקבע ונחקק בו לעולמי עולמים, כשאינו נקרע הוא עושה בזה את רצון קונו. לא רצה, אפוא, הים להפסיק לעשות את רצון קונו ולהיקרע לפני ישראל.

אולם כאשר ראה הים את ארונו של יוסף - מיד נקרע: "הֵיִם רָאָה וַיָּנֶס". חז"ל אומרים שהים נס מפני הנס,

הוא לא עשה זאת, באומרו: איך אהיה כפוי טובה כלפיה? היא הכניסה אותי לביתה, ואני אוכל ושותה וישן שם! איך אוכל לכפור בטובה שאני חייב על כך?!

הוא יודע שאם יתפשו אותו עלולים להרוג אותו, ובכל זאת אינו מסוגל להיות כפוי טובה! יש בו מידת הכרת הטוב עד כדי מסירות נפש!

מה היה שכרה של מידת הכרת הטוב שהיתה ביוסף ובישראל? רבותינו אומרים שים סוף לא רצה להיבקע לפני ישראל.

הבצע

בתי כנסיות ובתי מדרשיות

לאור הביקוש הגדול לספריו של מרן ראש הישיבה שליט"א

אנו יוצאים במבצע אדיר לזיכוי הרבים: מכירת סטים במחיר מוזל עבור בתי כנסיות ובתי מדרשיות על מנת טיהור מצויים בכל מקום ורבים ייהנו לאורם המלאי מוגבל ל-100 סטים

לפרטים: 050-4106056

וצדקתו עומדת לעד

כתב הרמב"ם בפתיחה לספרו מורה נבוכים: הפצת תורה בספר יהיה נחשב כאילו דרש את אותם הדברים לאלפים ורבבות בני אדם.

אפשרות למשלוח ברחבי הארץ

בשעה שעם ישראל התגלו גם הם במידת הכרת הטוב ולא נלחמו במצרים, משום שהיו האכסניה שלהם, הם נעשו ראויים לנס זה שהוא נגד טבעו של הים.

על יוסף נאמר: "וַיֵּצֵא וַיַּצֵּא הַחוּצָה", וכשראה אותו הים אמר: גם אני אנוס מפניו.

מה קשורה מנוסתו של יוסף למנוסת הים?

כשיתרו שמע על קריעת ים סוף, ועל הים שיצא מגדרי הטבע, הוא הרגיש חובה לעצמו להגיע ולבדוק בזכות מה זכו ישראל לנס האדיר הזה.

כשנס יוסף מאשת פוטיפר, הוא השאיר בידיה את בגדו ונס החוצה. בפעולה זו עשה יוסף מעשה המנוגד לטבע האדם. באופן טבעי, אדם שומר על חייו ונשמר מכל דבר שעלול להביא עליו רעה, אבל יוסף הצדיק אינו כך - על אף שבדרך הטבע היה צריך לקחת את הבגד כדי להציל את חייו, הוא לא עשה כך, כדי שלא להיות כפוי טובה!

הוא מגיע אל המדבר ושומע ממשה את כל התלאות שעברו עליהם. הוא מבקש לדעת: מה מעשיכם? איך זכיתם לזה? האם הטבעתם את המצרים? האם נלחמתם בעמלק?

אמר הים: אם יש אדם שמסוגל לפעול נגד טבעו, גם אני מסוגל ללכת כנגד טבעי ולהתייבש! ומיד נחלק.

סיפר לו משה את נס הצלתם, "אֵת כָּל הַתְּלָאָה... וַיַּצֵּלֵם ה'" (שם, ח). שח לו אודות שפלותם של ישראל שהיו

חמושים, ובכל זאת לא התנפלנו עליהם, כי לא היינו מסוגלים להיות כפויי טובה כלפיהם! וכשהם רדפו אחרינו - בא הקב"ה והצילנו מידם.

הוא עשה לנו הכל - ולא אנחנו! סוס ורוכבו ירה בים ונלחם בהם, ואנחנו לא הרמנו ידנו על אחד מהם.

פעלנו נגד טבענו - והקב"ה הפך עבורנו סדרי בראשית!

נרדפים על ידי המצרים. על שאדם יהודי היה יוצא מביתו מבעוד יום, כשעדיין חושך בחוץ, וחוזר רק כשחושך שוב, כדי שלא יראה את אור היום בבית אלא רק בעבודה.

ובכל זאת - הקב"ה נלחם לנו ולא אנחנו! הם רדפו אחרינו והקב"ה הצילנו! אנחנו לא עשינו כלום!

עמדנו על הים שש מאות אלף איש

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי חמישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

ימי שלישי

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

"האחד" המיוחד

התנא האלוקי, רבי אליעזר בן הורקנוס, היה רבו של רבי עקיבא, ורבים של כל ישראל. חז"ל מספרים במדרש (פרקי דרבי אליעזר פרקים א, ב), שאביו של רבי אליעזר, הורקנוס, היה אחד מעשירי ישראל. היו לו שטחים, מפעלים, כרמים ופרדסים. את כל אחד מילדיו הוא מינה על פלח קרקע מסוים ואמר לו: "השטח הזה מיועד עבורך, עבד את האדמה, וכל הרווח יהיה שלך!".

כל בניו של הורקנוס היו חורשים בקרקע רכה, מלבד אליעזר גיבור הכוח, שהיה חורש בקרקע סלעית. יום אחד בא הורקנוס לשדה וראה את אליעזר בנו, שהיה בן עשרים ושתים שנה, יושב ובוכה בדמעות.

וְאֵת שְׁנֵי בְנֵיהָ אֲשֶׁר שָׁם הָאֶחָד גְּרִשָׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נֹכְרִיהָ. וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי אֶלְקִי אָבִי בְּעֶזְרִי וַיִּצְלַנִי מִחֶרֶב פְּרָעָה (שמות יח, ג-ד).

לכאורה, אחר שאמר הכתוב: "שם הָאֶחָד גְּרִשָׁם", היה לו לומר: "ושם השני אליעזר", ומדוע נאמר אם כן: "וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר"?

מבארים רבותינו במדרש (אבות דרבי נתן ב, ג), כי כוונת הכתוב לאליעזר אחר, אחד ומיוחד, והוא רבי אליעזר בן הורקנוס, שעתידה לצאת עליו בת קול ולומר: "מה לכם אצל רבי אליעזר, שהלכה כמותו בכל מקום" (בבא מציעא נט ע"ב).

לעילוי נשמת
כנפו בן אבלין שלזקה ז"ל

כעת אין מה לעשות, עליך להמשיך
בחרישה!"

לאחר כמה ימים הגיע הורקנוס
לשדה, ומצא את אליעזר בנו יושב
וממרר בבכי.

"למה אתה שוב בוכה?!"

"אני בוכה כי אני רוצה ללמד תורה.
דע לך אבא, כי אם לא תאפשר לי
לעשות את רצוני, אברח, ואלך ללמד
תורה!"

"לא בני, בסוף אתה עלול להישאר
קרח מכאן ומכאן, בלי קרקע, בלי
נישואין, בלי תורה ובלי כלום!"

כאשר בחור בגיל שמונה-עשרה או
עשרים שנה רוצה ללכת וללמוד
תורה, מה אומרים לו? "תשמע בחור,
אתה צריך לעבוד, להרוויח ולחסוך
כסף. תראה יקירי, מחר מחרתיים
תרצה להקים בית, ומי תסכים
להתחתן איתך אם לא יהיה לך כסף?!"
עליך לעבוד!"

לפי דעתם השגויה, בן תורה לא
יכול להתחתן. "מסכן, מי תרצה

"למה אתה בוכה?" שאל הורקנוס,
"שמא מצטער אתה על שהנך חורש
בקרקע טרשית, ואני ואחיך חורשים
באדמה קלה לחרישה? מעתה
תחרוש גם אתה עמנו על גבי האדמה
הרכה!"

אך אליעזר לא הסתפק בדברים
והמשיך לבכות.

"בני", תמה הורקנוס, "מה יש לך?
מדוע אתה בוכה?!"

"נפשי חשקה בתורה", הכריז אליעזר,
"רצוני ללכת וללמוד תורה!"

"ראה בני, אתה כבר בחור גדול
ומבוגר, עליך להתחתן. לאחר מכן,
בעזרת ה', יולד לך בן ואותו תשלח
ללמוד תורה, כדי שיהיה תלמיד חכם.
אבל אתה, עזוב, זה לא בשבילך!"

"אבל אבא, אני רוצה ללמוד תורה!"
"בני", התרגז הורקנוס, "אמרתי לך, זה
לא שייך, אתה מבוגר מדי כדי להתחיל
ללמוד עכשיו. היית צריך ללמד מגיל
חמש או שש, אבל לא עשית כן, אלא
למדת מעט, ותכף נכנסת לעבודה.

להם איך להתחיל את החיים.

אולם אליעזר לא הקשיב לכל דברי ההבל. הוא לא הכין צידה ולא שום דבר. עם הבגד שעליו הוא שם לדרך פעמיו, והתחיל ללכת מהנגב, עד שהגיע לירושלים וחיפש מי מלמד תורה.

נכנס לשיעור ומצא את רבן יוחנן בן זכאי, שהיה מלמד תורה לתלמידי החכמים שבירושלים. ישב אליעזר מול רבן יוחנן בן זכאי והחל לבכות. "מפני מה אתה בוכה?" שאל רבן יוחנן בן זכאי.

"מפני שאני מבקש ללמוד תורה!"

"ובן מי אתה?"

אליעזר לא רצה לומר את שם אביו כדי לא להתכבד בגדולתו.

שאלו רבן יוחנן בן זכאי: "האם למדת

אותו, בלי כסף, בלי רכוש, איך הוא יסתדר בעולם?!" אולם במציאות מי שמתחתן הם דוקא בני התורה. לעומת זאת, אנשי הרחוב נשאים רווקים עד גיל שלושים וחמש. הם עובדים קשה, מרוויחים עשרת אלפים ש"ח בחודש, ועדיין לא באים בברית הנישואין.

הם צוברים את הכסף ובינתיים מחירי הדירות עולים. עוד שנה ועוד שנה, ובינתיים מחירי הדירות ממשיכים לעלות ולעלות. ואלו שעובדים ומשתכרים, עדיין לא מתחתנים. "תשמע, אני צריך להכין תשתית כלכלית, אני צריך גם בחורה שחסכה כסף כדי להקים בית!"

בסוף מבזבזים בני הזוג את הכסף בבילויים, וכאשר הם סוף סוף מתחתנים, הם חסרי בסיס כלכלי ואין

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

יוחנן בן זכאי כי הריח הרע נודף מפיו אליעזר, ותכף אמר לו: "במחילה, אולי אתה יכול לשבת שם בקצה? יש שם מקום!".

הלך רבי אליעזר וישב בצד בית המדרש, פגוע ונעלב. לאחר השיעור ניגש אליו רבן יוחנן בן זכאי ושאלו: "אליעזר בני, כלום סעדת היום?"

אליעזר שתק ולא ענה. רבן יוחנן בן זכאי חזר על שאלתו, אך אליעזר הנכלם שוב לא ענה, ובחר בשתיקה.

שלח רבן יוחנן בן זכאי לקרוא לבעל האכסניה שבה גר אליעזר, ושאלו: "כלום סעד אליעזר אצלכם?"

אמרו לו: "חשבנו כי אליעזר סועד על שולחן רבו".

אמר להם: "אף אני אמרתי שמא

משהו מימין, קריאת שמע, תפילה, או אפילו ברכת המזון?"

"לא!" השיב אליעזר, "איש לא טרח ללמד אותי!".

עמד רבן יוחנן בן זכאי ולימד את אליעזר לקרוא קריאת שמע, להתפלל ולברך ברכת המזון.

בכל אותה תקופה, לא היה לאליעזר מה לאכול, ותחת זאת הוא גרס בפיו גרגרי אבנים. באחד הימים עמד רבן יוחנן בן זכאי ומסר את השיעור, ולפתע חש בריח נורא ואיום הנודף בחלל בית המדרש. "ממה נובע הריח הזה?!" שאל רבן יוחנן בן זכאי את תלמידיו.

כעבור מספר רגעים הרגיש רבן

ויצא אחרון.

ועדיין היה ניתן לסבור כי היות ורבי אליעזר נכנס לבית המדרש ראשון ויצא אחרון, הוא נרדם מדי פעם באמצע הלימוד, אולם למעשה הוא לא התנמנם מעולם, אלא ישב כל הזמן ועסק בתורה עד שגדל מאוד.

בינתיים נודע להורקנוס כי בנו לא שמע בקולו, והלך ללמוד תורה אצל רבן יוחנן בן זכאי. החליט הורקנוס לעלות לירושלים, ושם להדיר את אליעזר בנו מנכסיו.

באותו היום היה רבן יוחנן בן זכאי יושב ודורש בירושלים וכל גדולי ישראל יושבין לפניו. שמע רבן יוחנן בן זכאי כי הורקנוס, אביו של רבי אליעזר בא לירושלים. אמר לרבי אליעזר: "פתח ודרוש!".

אמר לו רבי אליעזר: "אינני יכול לפתוח, אני מתבייש!".

דחק בו רבן יוחנן בן זכאי, ודחקו בו התלמידים, עד שעמד ופתח, ודרש

אצלכם היה סועד, ביני וביניכם אבדנו את רבי אליעזר!"

פנה רבן יוחנן בן זכאי לרבי אליעזר, נתן לו לאכול ולשתות ואמר לו: "כשם שיצא לך ריח רע מפריך, כך יצא לך שם טוב בתורה!".

רבי אליעזר החל ללמוד יומם וליל עד שהגיע למדרגות שאין כדוגמתן בעולם, והעיד על עצמו ואמר (סוכה כח ע"א): "מימי לא קדמני אדם בבית המדרש, ולא ישנתי בבית המדרש לא שנת קבע ולא שנת עראי, ולא הנחתי אדם בבית המדרש ויצאתי, ולא שחתי שיחת חולין, ולא אמרתי דבר שלא שמעתי מפי רבי מעולם!".

בני אדם היו מתחרים אולי מישהו יקדים את רבי אליעזר, ויגיע לפניו לבית המדרש, אבל בכל בוקר, כאשר הגיעו, ראו כי רבי אליעזר כבר יושב על מקומו והוגה בתורה.

היה ניתן לחשב כי כיון שרבי אליעזר בא מוקדם לבית המדרש, הוא גם הקדים לצאת ולעלות על משכבו, אבל למעשה רבי אליעזר הגיע ראשון

הורקנוס ואמר: "האמת שבאתי להדיר את בני אליעזר מנכסי, כי הלך ללמוד תורה כנגד דעתי. אבל עכשיו שראיתי כי הוא התעלה לדרגה כל כך גבוהה בתורה, הרי כל נכסי נתונים לו. הכל בשביל רבי אליעזר בני!"

עמד רבי אליעזר בבושה ואמר: "תן לי קרקעות בשווה לכל אחי, שהרי אילו קרקעות ביקשתי מלפני הקדוש ברוך הוא, היה לפניו ליתן לי, שנאמר: 'לְהַאֲרִץ וּמְלוֹאֶהָ'. ואילו כסף בקשתי, היה לפניו ליתן לי, שנאמר 'לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב'. לא ביקשתי מהקב"ה אלא שאזכה לתורה בלבד, שנאמר: 'כָּל פְּקוּדֵי כָל יִשְׂרָאֵל כָּל אֶרֶץ שְׂקָר שִׁנְאֵתִי'" (תהלים קיט, קכח).

על זאת אמרה תורה: "אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר". הוא האחד והמיוחד, אליעזר בן הורקנוס, אשר התורה הקדושה הקדימה ואמרה כי יגיע ויזכה למעמד הגדול של לומדי התורה הקדושה!

בדברים שלא שמעתן אוזן מעולם. היה רבי אליעזר יושב ודורש, ופניו מאירות כאור החמה, וקרנותיו יוצאות כקרנות משה רבנו, ואין אדם יודע אם יום ואם לילה. כאשר סיים רבי אליעזר לדרוש, נשק לו רבן יוחנן בן זכאי על ראשו ואמר: "אשריכם אברהם, יצחק ויעקב, שרבי אליעזר יצא מחלציכם!"

באותה עת הגיע הורקנוס לבית המדרש, וביקש להדיר את בנו. "שקט, אל תפריע", אמרו לו, "יש פה דרשה של אדם גדול!"

שמע הורקנוס את דברי רבן יוחנן בן זכאי, ושאל: "מדוע אמר רבן יוחנן בן זכאי: 'אשריכם אברהם, יצחק ויעקב, שרבי אליעזר יצא מחלציכם', היה עליו לומר 'אשריך הורקנוס, שרבי אליעזר יצא מחלצידך', למה הוא הולך כל כך רחוק עד אברהם אבינו?"

כאשר שאלוהו לסיבת בואו, עמד

להידבק בחכמים

מדינתו. לפיכך צריך אדם להתחבר לצדיקים ולישב אצל החכמים תמיד, כדי שילמד ממעשיהם, ויתרחק מן הרשעים ההולכים בחושך, כדי שלא ילמד ממעשיהם. הוא ששלמה אומר, 'הוֹלֵךְ אֶת חֲכָמִים יִחְכַּם וְרָעָה כְּסִילִים רָעָה'.

רבותינו הקדושים למדונו, שכאשר אדם ניגש ללמוד תורה, עליו לבוא מתוך הרגשה של - "אם ראשונים בני מלאכים, אנו בני אנשים. ואם ראשונים בני אנשים, אנו כחמורים,

וְיָבֵא יִתְרוֹ חֵתָן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל מֹשֶׁה אֶל הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר הוּא חֵתָן שָׁם הָרַחֵלְקִים (שמות יח, ה).

יתרו היה איש חשוב וכהן מדין. למרות זאת עזב את עמו ומולדתו, ויצא אל המדבר השומם, כדי ללמוד תורה מפי משה רבנו.

כי זו הצורה היחידה לזכות לתורה, כפי שכתב הרמב"ם בהלכות דעות (פרק ו הלכה א): "דרך ברייתו של אדם להיות נמשך בדעותיו ובמעשיו אחר רעיו וחבריו, ונוהג כמנהג אנשי

חבצע

בתי כנסיות ובתי מדרשות

לאור הביקוש הגדול לספריו של מרן ראש הישיבה שליט"א

אנו יוצאים במבצע אדיר לזיכוי הרבים: מכירת סטים במחיר מוזל עבור בתי כנסיות ובתי מדרשות על מנת שיהיו מצויים בכל מקום ורבים ייהנו לאורם המלאי מוגבל ל-100 סטים

לפרטים: 050-4106056

וצדקתו עומדת לעד

כתב הרמב"ם בפתיחה לספרו מורה נבוכים: הפצת תורה בספר יהיה נחשב כאילו דרש את אותם הדברים לאלפים ורבבות בני אדם.

אמרות למשלוח ברחבי הארץ

עמדו בעלי האכסניה, עשרו את השעורים, והניחו אותן לפני החמור, שלמרבה הפלא החל לאכול את כל מה שהוגש לפניו, בלי לבחול בדבר.

כיצד יכול היה החמור לדעת האם המזון שהוגש לפניו מעושר או לא, כלום שרתה על הבהמה רוח הקודש?! אלא, שחמור זה היה אצל רבי פנחס בן יאיר, ואפילו קרש, בהמה או חמור הנמצאים במחיצת הצדיק - מקבלים את השפעת הקדושה. למרות שאין בהם כל דעת ותבונה, הם מרגישים שיש להתרחק מדבר אסור, כפי שרבים ואדונם זהיר באותו עניין עד מאוד. וכשם שאווירה של ארץ ישראל מחכים, כך גם האוויר של הצדיק מחכים, עד שאפילו החמור החומרי מרגיש כי אוכל זה לא בשבילו ויש צורך לעשות בו איזה תיקון לפני שניתן יהיה לאוכלו.

זהו שאמרו חז"ל: "אם ראשונים בני אנשים, אנו כחמורים, ולא כחמורו של רבי חנינא בן דוסא ושל רבי פנחס בן יאיר אלא כשאר חמורים", כלומר,

ולא כחמורו של רבי חנינא בן דוסא ושל רבי פנחס בן יאיר אלא כשאר חמורים" (שבת קיב ע"ב).

מה היה כה מיוחד בחמורו של רבי פנחס בן יאיר?

הגמרא (חולין ז ע"א) מספרת, שפעם אחת הזדמן רבי פנחס בן יאיר למלון דרכים, וביקש מבעלי המקום להאכיל את חמורו. הניחו בעלי המלון באבוס שעורים משבחות, אבל החמור לא הסכים לאכול. סברו בעלי האכסניה כי החמור מפונק, ולכן אינו אוכל. מה עשו? לקחו את השעורים וניפו אותן בכברה, אולם החמור עדיין לא נגע באוכל. ניקו בידיהם את השעורים משאריות פסולת ואבנים, אבל גם זאת לא הועיל במאומה, החמור לא הסכים לטעום מכל שהוגש לפניו.

פנו בעלי המלון לרבי פנחס בן יאיר, ושאלוהו מדוע מסרב חמורו לאכול. אמר להם רבי פנחס בן יאיר: "דלמא לא מעשרן?" - אולי לא עשרתם את השעורים בטרם הגשתם אותן לפני החמור?

רבי יוסי דמן יוקרת, שהיה ברשותו חמור אשר עמד להשכרה. כאשר היו השוכרים מסיימים להשתמש בחמור, הם היו מניחים על גבו את דמי השכירות, ומשליחים אותו לדרכו. אולם בחמור זה היתה מוטבעת תכונה מפלאה. כאשר הניחו עליו את דמי השכירות המדוקדקים והמדויקים, הוא היה עוקר את רגליו ושב בריצה לבית אדונו, אך אם השוכרים היו מוסיפים או פוחתים מדמי השכירות, היה החמור נועץ את רגליו בקרקע ומסרב לזוז ממקומו.

באחת הפעמים העמיסו השוכרים על גב החמור את דמי השכירות המדויקים, ועדיין נותר החמור לעמוד בלא תנועה. לבסוף בדקו השוכרים ומצאו כי שכחו זוג נעלים על גבי האוכף. תכף כשהסירו את הנעלים

דרגתנו כה רחוקה מדרגת הדורות הראשונים, עד שלעומתם אנו חשובים כחמור פשוט, השונה בתכלית מחמורו של רבי פנחס בן יאיר, שקיבל השפעת קדושה מאדונו.

זו ההרגשה שצריכה לפעום בקרבנו בטרם נפתח בלימוד התורה ובהבנת דבריהם של גדולי הדורות.

כאשר אדם אינו יודע להעריך את הראשונים כמלאכים, יש בכך סימן כי הוא עצמו בקושי מגיע למדרגת אדם. ואם הוא מעריך את הראשונים כבני אדם, הרי שהוא עצמו משול לחמור פחות מחמורו של רבי פנחס בן יאיר, כיון שאינו מסוגל לקבל השפעה רוחנית.

הגמרא (תענית כד ע"א) מספרת על

מושפע, וזוכה לכוון את דרכיו ברוח הקדושה.

כאשר אדם מצוי בסביבה או באזור מסוים הגדושים ביראת שמים, בתורה, בטהרה, בתפילה ובשיעורי תורה - האווירה הרוחנית הזכה משפיעה עליו ומשנה את אישיותו. גם האדם הפשוט ביותר, המוקף ברוחניות וטהרה, עם הזמן מושפע ומרגיש את הקדושה המפעמת בחללו של המקום. ועל ידי כך, בסופו של דבר, הוא חש ומבין כי עליו לחנך את עצמו ואת בניו אחריו לתורה וליראת שמים טהורה.

מגבו, פתח החמור בדהרה, ושב לביתו של רבי יוסי דמן יוקרת.

ודאי שהחמור חסר הדעת אינו מסוגל לחשב את דמי השכירות, ולהבחין בין ממון בעליו לממון אחרים. אולם כיון שרבי יוסי דמן יוקרת הקפיד על זהירות מגזל, ונשמר כל ימיו שלא ליטול חלילה פרוטה שאינה שלו, ההנהגה הטהורה הזו הלחלה אל בין כותלי ביתו, והשפיעה אף על חמורו.

ומזאת נחכים ונלמד עד כמה גדול כוח הסביבה, שהרי אם חמור בהמי הנמצא בסביבה רוחנית, כה מושפע מכוח הקדושה, קל וחומר שאדם הנמצא במחיצת צדיקים הופך להיות

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי המישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

ימי שלישי

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

הקדושה.

דוגמא לכך ניתן למצוא בתנא הקדוש רבי עקיבא, שזכה לגדלות התורה על ידי מידת הענווה שהיתה טבועה בו. רבי עקיבא קיבל על עצמו להיות במצב של תכלית השפלות, ובגיל ארבעים ישב במחיצת תינוקות של בית רבן הלומדים את אותיות הא"ב ואת פירושי הפסוקים (אבות דרבי נתן פרק ו'). מאחר שרבי עקיבא השפיל את עצמו עד עפר כדי לקנות תורה, זכה להבין את משמעותם של כל קוץ וכל תג בתורה הקדושה ולדרוש כתרי אותיות (ילקוט שמעוני שמות ד' קע"ג).

כאשר אדם מוכן להשפיל את עצמו עבור התורה, בסופו של דבר התורה עצמה מגדלת אותו ומרוממת אותו. משום כך זכה יתרו להגיע למעמד כה נשגב, כאשר התורה הרימה אותו על נס, ועל שמו נקראה פרשה שלמה, העוסקת בנתינת התורה הקדושה.

יתרו כהן מדין היה איש נכבד בעמו. למרות זאת רצה להיות מושפע מסביבת עם ישראל ומשה רבנו, רעיא מהימנא. לשם כך הוא עזב את ביתו ומקומו, יצא למדבר השומם, וקיבל בהרכנת ראש ובענווה את מרותו של משה רבנו. זאת מפני שידע כי רק על ידי שהיה בסביבה רוחנית טהורה, והבנת ערכם העצום של תלמידי החכמים, יוכל לקנות תורה.

אמרו חז"ל (שבת פג ע"ב): "אין דברי תורה מתקימין אלא במי שממית עצמו עליה, שנאמר: 'זאת התורה אדם פי ימות בְּאֶהָל'". ודאי אין כוונת חז"ל למיתה ממש, שהרי פיקוח נפש דוחה את התורה כולה. אלא כוונת הדברים היא, שאדם הרוצה לזכות לתורה, צריך להקריב עבורה את כל חייו, עד כדי כך שלא יהיה איכפת לו כלל מענייני ממונו, ממעמד חברתי ומתפנוקי החיים, וכל מטרתו ומגמתו תהינה אך ורק ללמוד את התורה

אור השכינה בתוך התורה

אָנְכִי ה' אֱלֹהֶיךָ (שמות כ, ב).

לאמיתו של דבר הם ראו את השכינה כבר בעת קריעת ים סוף, כפי שאומרים חז"ל במכילתא: "ראתה שפחה על הים, מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי הכהן". כלומר, בעת שעברו את ים סוף, הקב"ה נגלה אליהם.

ומניין יודעים זאת?

כי בשירת הים אמרו בני ישראל (שמות טו, ב): "זֶה אֲ-לֹהֵי וְאֲנֹהוּ", כאשר אומרים 'זה' משמע שרואים בחוש ומצביעים באצבע, ואם כן בני ישראל הצביעו כביכול על השכינה שנגלתה להם, ואפילו שפחה ראתה יותר מאשר ראה יחזקאל הנביא במעשה מרכבה. עד כדי כך שאומרים חז"ל (סוטה ל"ב), שאפילו עוברים במעי אמם אמרו שירה. היה זה מחזה מיוחד במינו, בו נגלתה השכינה לכלל ישראל.

במעמד הר סיני ירדה השכינה לה, ובני ישראל שמעו את קול הבורא

התורה מספרת לנו על המעמד הנשגב, בו קיבלו בני ישראל את התורה מידי הבורא יתברך. הקב"ה עצמו ירד על הר סיני, פתח את השמים ושמי השמים עד כסא הכבוד, וירד כביכול אל ההר כדי להשמיע לעם ישראל את התורה.

למעשה אמר להם הקב"ה את כל עשרת הדיברות, אבל לבני ישראל לא היה את הכוח לשמוע את כולן, והם שמעו רק את שני הדיברות הראשונות - "אָנְכִי" ו"לֹא יִהְיֶה לְךָ", וכיון ששמעו זאת, פרחה נשמתם מהם, עד שבאו מלאכי השרת והחזירו להם את נשמתם.

התורה מספרת: "וַיִּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ" (כ, טו). כלל ישראל היו נעים ממקומם ומזדעזעים, בשל הפחד הנורא שנפל עליהם בשעה שהקב"ה נתן להם את תורתו. זה היה מעמד חד-פעמי, בו נגלה הקב"ה לבניו ודיבר אליהם.

מבין את פשר ההתעוררות הזאת, אבל נפשו מעוררת אותו. לולי אותה התעוררות פנימית, אין מצב בו גוי מתגייר.

אם רואים אנו גויים שמתגיירים רק כדי לשאת בת ישראל, הרי הגרות הזאת לא תחזיק מעמד, ותוך זמן קצר הוא ישוב לסורו. וכן נוכריה המתגיירת מסיבה זו, הגרות הזאת תהיה קצרת מועד. כי אם נשמתם לא עמדה למרגלות הר סיני, הם ישובו תוך זמן לא רב אל עמם ואל מולדתם.

במעמד הר סיני, הוריד הקב"ה לעולם את כבודו יתברך, והשאיר את האור העליון בתורה הקדושה.

ומנין שכך הדבר?

יתברך. רבותינו אומרים, שכל נשמות ישראל שעתידות להגיע לעולם, זכו לעמוד למרגלות הר סיני ולהשתתף במעמד הכביר הזה.

יתרה מכך, גם נשמות נוכרים שעתידיים להתגייר במהלך הדורות, היו באותו מעמד. לולי כן, לא היתה מציאות שגוי יקבל עליו עול תורה ומצוות. יכול הגוי לראות ניסים ונפלאות ולהגיע להכרה שכלל ישראל הוא עם נבון וחכם, אבל עדיין זה לא יעורר אותו להתגייר, כי הגירות מצריכה התעוררות פנימית רוחנית, וזאת יש רק למי שנשמתו היתה למרגלות הר סיני.

אותו גוי עם נשמה מיוחדת זאת, יכול להיות בקצווי תבל, בתוככי טומאת העמים, והנה נשמתו קוראת לו להתגייר. למרות שהוא עצמו אינו

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

שאפילו קטן שבקטנים יכול לקלוט משהו מהאור. התורה הקדושה שווה לכל נפש, יש בה עומק בלתי נתפס לצד סיפורים שאפילו ילד קטן יכול להתחבר אליהם.

לכן כבר בגיל הרך, יכול כל לומד תורה לזכות במעט לאור התורה. הילד מתחבר לסיפורים על אדם וחוה, הנחש, דור המבול, יעקב ועשו. כמובן לפי קוצר הבנתו הוא מבין רק את החיצוניות של הדברים, אבל גם כך הוא מתחיל להתקשר לאור התורה, וככל שהוא גדל ולומד יותר ויותר תורה, כך הוא מתחבר עוד ועוד אל הבורא יתברך. תלמיד חכם המעמיק בתורה, בסודותיה וברמזיה, יכול לזכות להשראת השכינה.

הגמרא (שבת קה ע"א) דורשת את המילה "אֲנִי", בה נפתחים עשרת הדברות, שהיא ראשי תיבות: "אנא נפשי כתיבת יהבית". לאמור: 'אני את נפשי כתבתי והבאתי לכם'. הרי שכביכול הבורא יתברך נמצא בתורה עצמה.

אם רוצה האדם לראות את הקב"ה, עליו לעמול בתורה, אז יוכל לראותו. לכן הצדיקים הגדולים זוכים להשראת השכינה, רק בשל עמלם בתורה. ככל שאדם מתייגע בתורה, כך הוא זוכה להכיר יותר את הבורא יתברך.

אורו העליון של הקב"ה הוא בלתי נתפס, אבל הבורא ברוב טובו וחסדו, הפשיט את האור הזה במעט, כך

עבודה עצמית

אָל ה' - להקריב קורבנות, אף הם אל יסמכו על חשיבותם לעלות. יתקדשו - יהיו מזומנים להתייצב על עומדם".

וְגַם הַפְּהִנִּים הַנִּגְשִׁים אֶל ה' יִתְקַדְּשׁוּ פָּן יִפְרֹץ בָּהֶם ה' (שמות יט, כב).

פרש רש"י: "וְגַם הַפְּהִנִּים הַנִּגְשִׁים

(שבת קלג ע"ב), כלומר שאתה בעצמך תתנאה, והעבודה תעשה על ידך.

כאשר האדם עובד ומתייגע בעמל גדול, הוא שם אל ליבו כי כל מצוותיו וקנייניו הרוחניים באו לו בטרחה ובמאמץ רב, וממילא אין הוא יכול לבוא לידי גאווה כלל. אך אם האדם עובד את ה' בבחינת "אלוקי אבי", וחש כי קיבל את כל קנייניו הרוחניים בירושה מאביו, ממשפחתו ומייחוסו הרם, הוא עלול להגיע לידי "וארוממנהו" ולהתרומם ולהתגאות על פני זולתו.

רק אדם שהעבודה שלו הינה עבודה עצמית, יכול להיות שלם לפני ה'

כלומר, גם הכהנים אשר נבחרו לגשת לעבוד את ה' ולהקריב קורבנות, אל להם לסמוך על חשיבותם ולעלות להר סיני, אלא יש להם להתקדש בטהרה, ולעמוד בענווה על מקומם.

בשירת הים נאמר: "זֶה אֶ-לֵי וְאֶנְהוּ אֱלֹהֵי אֲבֵי וְאֶרְמְנֶהוּ" (לעיל טו, ב). בדרך צחות יש לבאר על פסוק זה פירוש נפלא מאוד, והוא, כי עיקר עבודת האדם בעולם הזה הנה ליכות לדבוק בה', כאשר הוא, בכוחותיו, עובד עבודה עצמית, ומבקש למצוא דרך בעבודת הבורא, בעבודת המידות ובעבודת המצוות, בבחינת "זה א-לי ואנוהו - התנאה לפניו במצוות"

תבצע

בתי כנסיות ובתי מדרשות

לאור הביקוש הגדול לספריו של מרן ראש הישיבה שליט"א

אנו יוצאים במבצע אדיר לזיכוי הרבים: מכירת סטים במחיר מוזל עבור בתי כנסיות ובתי מדרשות על מנת שיהיו מצויים בכל מקום ורבים ייהנו לאורם המלאי מוגבל ל-100 סטים

לפרטים: 050-4106056

וצדקתו עומדת לעד

כתב הרמב"ם בפתיחה לספרו מורה נבוכים: הפצת תורה בספר יהיה נחשב כאילו דרש את אותם הדברים לאלפים ורבבות בני אדם.

אפשרות למשלוח ברחבי הארץ

הגאווה האדם מגיע לבסוף לשפלות,
ואלו על ידי הענוה והשפלות האדם
זוכה לכבוד ולרוממות.

ה' יתברך ברא את הנשמה, חצובה
מתחת כסא כבודו יתברך, ושלח
אותה לעולם הזה בשביל לזכות לכמה
פירורים של רוחניות וקדושה. כל
זמן שהנשמה נמצאת בעולם העליון,
מתחת כסא הכבוד, היא שרויה בשיא
ההנאה, הזך וההתעלות שאליהם יכול
האדם להגיע. בכל אותה עת דבוקה
הנשמה האצילית בשכינה ובכסא
כבודו יתברך, עד שלפתע שולח
אותה הקב"ה לעולם הזה, כשהיא
עטופה בגוף בשר ודם העתיד ללכת
לעפר, רימה ותולעה, כמאמר הכתוב:
"כִּי עֵפָר אַתָּה וְאֶל עֵפָר תָּשׁוּב" (בראשית
ג, יט).

יתברך, כיון שכל הזמן הוא מרגיש
כי הוא חסר. וזו היא הבחינה של "זה
א-לי ואנוהו", כלומר לחקור ולהגיע
למצב של "מורה באצבע", כאשר
הכל ברור לאדם המרגיש שבחסד ה'
הגיע למעלתו, לאחר שעמל והתייגע.
ובעמל הזה הוא יכול להתנאות, וכך
הוא ממשיך כל חייו ומחפש כיצד
לנאות את כל מעשיו, והיאך יקיים את
מצוות הבורא באופן המובחר ביותר.
על ידי כן עולים לימודו ותפילתו
למעמד מרומם ונשגב.

אולם אם האדם אינו עמל בעבודת ה',
אלא תולה הכל בבחינת "אלוקי אבי",
כשהוא סבור כי הכל בא לו בירושה
מאבותיו, ממילא הוא בא לידי גאווה
המונעת ממנו להתקדש, להיטהר
ולהתעלות. על זה אמר שלמה המלך:
"גֵּאוּת אָדָם תִּשְׁפִּילֵנוּ וְיִשְׁפַּל רוּחַ יְתָמָהּ
כְּבוֹד" (משלי כט, כג), כלומר, על ידי

וְנִזְלִים מִתּוֹךְ פְּאֲרָה" (משלי ה, טו).
לכאורה נראה כי ישנה כאן כפילות.
יש להבין מהו החלוק בין שני הציורים
שבהם נקט הכתוב.

הזוהר הקדוש (פרשת נח דף ס ע"ב) מבאר,
כי - "בור לא אקרי אלא ריקניא דלא
נביע. באר מיין דנבעין", כלומר, הבור
הוא מאגר מים שנתן לשאוב ממנו
רק את אשר הכניסו לתוכו, בשונה
מהבאר, אשר היא כמעין נובע המפיק
מים רבים בכוחות עצמו. לבור אין
כוח ועצמאות משלו, וכל כוחו מגיע
מהמים שהצטברו בתוכו, לעמת זאת
לבאר יש כוח נביעה עצמאי, והמים
זורמים ומפכים בה בלי גבול ומידה.

כאשר יורדת הנשמה לעולם משמי
מרומים, היא באה מבחינת "בור",
כי כל הקדושה שהיתה בה עד עתה,
נתנה לה בחסד על ידי הקב"ה בעולם
העליון. אבל כאשר הנשמה יורדת
ומגיעה לעולם הזה, היא מקבלת את
הכוח המופלא של "באר", ומעתה
היא יכולה להפיק מעצמה מהות
חדשה. זאת על ידי שהאדם עובד
את ה' בכוחות עצמו, מעמיק, חוקר

האדם יורד מגן עדן, תמה ותוהה,
מה הקב"ה מבקש ממנו לעשות
בעולם התחתון והחומרי. אומר לו
הקב"ה: "אני רוצה שתעבוד אותי כעת
בכוחות עצמך! אני רוצה לראות מה
הנך מסוגל לעשות, כשאתה רחוק
מהעולם העליון והמקודש, ומלובש
בגוף בשר גשמי!"

כאשר שואלים אחד מאיתנו: "מה
אתה?" הוא משיב תכף: "אני בן אדם!"
אבל האמת היא שהקב"ה הוא שעשה
אותנו בני אדם. לכן כאשר שואלים
את האדם מה הוא, עליו להשיב מה
הוא פעל בעצמו, ואיזו מהות הוא
בכוחותיו יצר ועבד. אומנם גם הכוח
שיש באדם ליצור ולפעול, נובע מה'
יתברך, אבל אחרי הכל, הקב"ה העניק
לנו את האפשרות לקיים מצוות
בעולם השפל, ולבנות בכך את עצמנו.
כאשר אדם קונה קניינים בתורה,
ומסגל לעצמו מדות טובות וראויות,
הוא מממש את מטרת בריאתו, ואת
תכליתה, יצירתה של הבריאה כולה!

נאמר בפסוק: "שִׁיתָה מִים מִבּוֹרָךְ

שאמרו חז"ל (ירושלמי ערלה א, א): "דאכיל מן חבריה בהית מסתכל ביה" - האוכל משולחנו של חברו מתבייש להסתכל בפניו כי אוכל ממנו בחינם.

לכן נזקקת הנשמה לרדת מהעולם העליון, כדי שתוכל לעבוד את ה' ולהשיג מדרגות קדושה בכוחות עצמה. ואז תפחת קמעא הבושה, כי מעתה שכרה ינתן לה בעבור עמלה ויגיעתה.

משום כך מכנים רבותינו את האדם ההוגה בתורה בשם "תלמיד חכם", כי אפילו אם הוא גאון ובקי מופלג, עליו להיות כל חייו בגדר של תלמיד, להמשיך ללמוד וללמוד, ולהיות כמעייין המתגבר המפיץ מים ללא סוף.

ושוקד על תלמודו ותפילתו, וזוכה להגיע למדרגת "באר", הנובעת בכוחות עצמה בלי סוף. לשם כך ירדה הנשמה לעולם, כדי להשיג את מה שלא יכלה לקנות תחת כסא הכבוד, ולהפיק קדושה ורוחניות בכוחות עצמה כמעייין נובע ובבחינת "וְנִזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךְ".

רבי חיים ויטאל מבאר, כי הנשמה הנמצאת בעולם העליון, דומה לבת בוגרת היושבת בבית אביה, ואוכלת לחם חסד, בשעה שהיא כבר אמורה להינשא, לפרנס את עצמה ולגור בבית משלה. לחם זה מכונה "נהמא דכיסופא", כלומר "לחם של בושה", מחמת שהוא ניתן בחסד ולא בזכות, ומסב למקבלו בושה גדולה, כמו

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת: רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ריקאס הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,
התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איזה ז"ל, מרים בת זהרה ז"ל.

מזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל.

רחל רוחאם ללה בת נרקיס ז"ל, תמר בת רגינה ז"ל.

רחל בת נגימה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל, אילן בן מוזל ז"ל.

מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל, יעקב בן ברטל ז"ל.

יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל, ר' יצחק בן נעימה ז"ל. תנצב"ה.